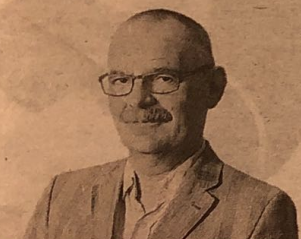

KULTURCHEF
Fredrik Sonck
fredrik.sonck@ksfmedia.fiFacebook: HBL Kultur
Twitter: @hblwebb
Instagram: @hufvudstadsbladet

Filmer du inte kan se på din vanliga biograf

Filmarkivet öppnar igen och bjuder på samtidsfilm som inte får plats på den allt mer begränsade biorepertoaren.

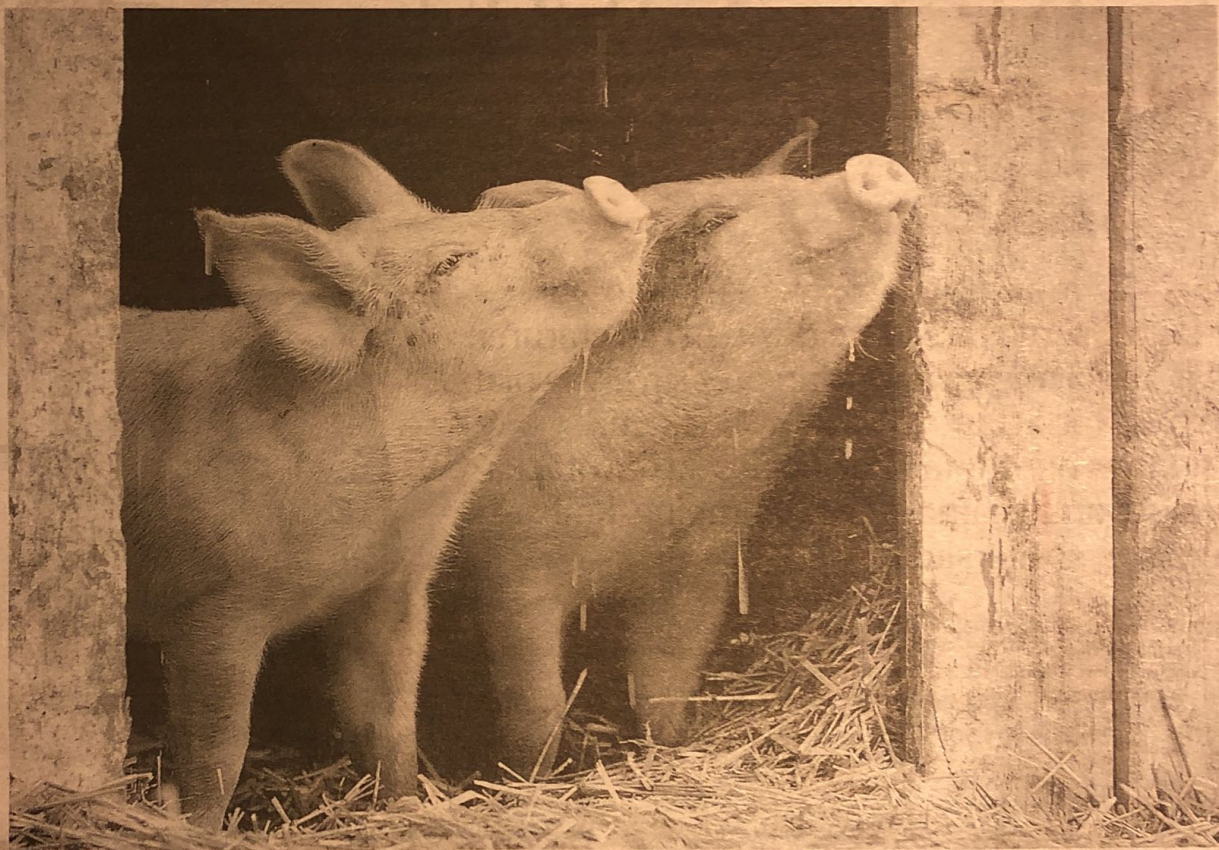
KRÖNIKA

MICHEL EKMAN

Den årliga Kärlek & anarki-festivalen som tog slut i söndags blev som vanligt en ögonöppnare. Den visade hur mångfaldigt, omväxlande och konstnärligt högtstående filmskapandet ute i världen kan vara. I den vanliga repertoaren är ju med undantag av enstaka inhemska produktioner de amerikanska filmernas dominans totalt med allt vad det innebär av tunnelseende.

Ett andningshål, förutom festivalerna, finns dock. Det är Kino Regina, Finlands audiovisuella arkivs biograf (i vardagsslag Filmarkivet) som har en föredömligt mångfaldig repertoar. Den fokuserar förstås, sitt uppdrag troget, mest på filmens historia men har också reagerat på den tilltagande repertoarbegränsningen genom att ta upp samtidsfilmer av det slag som aldrig får biopremiär hos oss.

Som alla andra drabbades Regina av pandemin. För halvtannat år sen var det tvärt stopp i verksamheten. Nu har den dock kommit i gång och nyss fick jag det nya, lockande programmet som går fram till slutet av januari.

■ Den som missade den norska dokumentären *Gunda* på Kärlek & anarki nyligen får en ny chans när den visas på Kino Regina.

Temahelheterna är mångsidiga, som vanligt. Den som söker omväxling till det mest visade fäster sig vid *African express*, sex filmer från Afrika där centrala regissörer som Ousmane Sembene och Djibril Diop Mambéty medverkar. "Tveklöst världens bästa funkmusikal om kolonialismen", sägs *Med Hondos West Indies* vara, det återstår att se.

Ett annat temablock är de japanska animefilmerna där klassiker visas tillsammans med nyare. Hos oss mindre kända filmer samlas med Hayao Miyazakis *Prinsessan Mononoke* och de underbara realistisk-romantiska *Minnesdrop-*

par (Isao Takahata) och *Your name* (Makoto Shinkai).

Till varje månad hör en temaregissör, under hösten Michelangelo Antonioni, Francis Ford Coppola, Andrej Kontjalovskij och Mia Hansen-Løve. Först ut är Antonioni och man ges tillfälle att se inte bara hans modernistiska klassiker, *Åventyret*, *Natten* och de andra, utan också femtiotalens filmer som är hans väg mot mästerskapet.

Varje månad visas också en alldeles ny film. Nu är det Viktor Kossakovskijs charmfulla dokumentär *Gunda* som i vackert svartvitt fotografi utan brådska följer en suggas och hennes tio kulingars fria liv

under en sommar. *Gunda* är Norges kandidat för Nordiska rådets filmpris.

På Regina ges man inte bara tillfälle att bekanta sig med alldeles okända namn och filmer, man får också dyka ner i de bekanta, outslitliga favoriternas värld. I *Bogie & Bacall* visas parets gemensamma filmer, sådana som *Den djupa sömnen* och *Att ha och inte ha*, tillsammans med andra klassiker där någon av dem medverkar, *Casablanca* till exempel. Bland andra omistliga upplevelser kan nämnas Fellinis *Cabirias nätter* och Wong Kar-Wais *In the mood for love*. Bland de för

mig osedda väntar jag på sibiriske Vasilij Sjuksjins skildringar av livet i Sovjetunionen under sextio- och sjuttio-talet och 100-årsjubilearen Eino Ruutsalo, mest känd som konstnär men också en betydande förnyare av den finska filmen på sextio-talet.

Regina glömmmer heller inte barnen. På söndagarna visas under hösten Astrid Lindgren-filmatiseringar samt Pettson och Findus.

Det här är bara några exempel ur det omfattande utbudet. Hela programmet kan läsas på kinoregina.fi. Och Regina ligger ju i Centrumbiblioteket Ode.